

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLEČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Τύπος και Πληροφόρηση

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 05/05/GR

18 Ιανουαρίου 2005

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-257/01

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

**ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΥΣΙΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ
ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ**

Το Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Επιτροπής και επιβεβαιώνει τις εκτελεστικές εξουσίες που επιφύλαξε το Συμβούλιο δι' εαυτό, προσωρινώς, στον τομέα της εξέτασης των αιτήσεων θεώρησης και των συνοριακών ελέγχων

Η σύμβαση για την εφαρμογή της συμφωνίας του Σένγκεν που υπογράφηκε το **1990** περιέχει κανόνες σχετικά με τη **διέλευση των εξωτερικών συνόρων και τις θεωρήσεις**. Ο τρόπος εφαρμογής –λεπτομερείς κανονιστικές διατάξεις και πρακτικές οδηγίες– των κανόνων αυτών καθορίστηκαν αντιστοίχως με το **κοινό εγχειρίδιο (ΚΕ)** και την **κοινή προξενική εγκύκλιο (ΚΠΕ)**.

Μετά τη διά της Συνθήκης του Άμστερνταμ **ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν** στο νομικό και θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο εξέδωσε το 2001 δύο κανονισμούς¹, με τους οποίους, επιφυλάσσοντας δι' αυτό εκτελεστικές εξουσίες στον τομέα των αιτήσεων θεώρησης και της επιτήρησης των συνόρων, απέστη του κοινού δικαίου κατά το οποίο η εφαρμογή των βασικών πράξεων του Συμβουλίου ανατίθεται στην Επιτροπή.

Δύο είδη διαδικασίας καταρτίζονται για την εκτέλεση και την ενημέρωση του ΚΕ και της ΚΠΕ: αφενός ορισμένες διατάξεις μπορούν να τροποποιηθούν **από το Συμβούλιο ομοφώνως**: αφετέρου **τα κράτη μέλη μπορούν να κοινοποιήσουν στο Συμβούλιο τις τροποποιήσεις που επιθυμούν να επιφέρουν σε άλλες διατάξεις**.

¹ Κανονισμός ΕΚ 789/2001 του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2001 που επιφυλάσσει στο Συμβούλιο εκτελεστικές εξουσίες σχετικά με ορισμένες λεπτομερείς διατάξεις και πρακτικές διαδικασίες εξέτασης αιτήσεων θεώρησης (ΕΕ L 116, σ. 2) και κανονισμός ΕΚ 790/2001 του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2001, που επιφυλάσσει στο Συμβούλιο εκτελεστικές εξουσίες σχετικά με ορισμένες λεπτομερείς διατάξεις και πρακτικές διαδικασίες διενέργειας συνοριακών ελέγχων και επιτήρησης (ΕΕ L 116, σ. 5).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε την ακύρωση των δύο αυτών κανονισμών.

Η επιφύλαξη αρμοδιότητας υπέρ του Συμβουλίου

Η Επιτροπή υποστήριξε πρώτον ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε ότι ο χαρακτήρας των εκτελεστικών μέτρων που προβλέπουν οι κανονισμοί μπορεί να δικαιολογήσει την άσκηση εκτελεστικών εξουσιών από το Συμβούλιο.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι στο σύστημα της Συνθήκης, ² **η Επιτροπή είναι αυτή που κατά κανόνα ασκεί τις εκτελεστικές των βασικών πράξεων αρμοδιότητες. Το Συμβούλιο μπορεί κατ' εξαίρεση να επιφυλαχθεί του δικαιώματος απευθείας ασκήσεως των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων σε ειδικές περιπτώσεις και τη σχετική απόφαση οφείλει να αιτιολογήσει εμπειριστωμένα, αναλόγως της φύσεως και του περιεχομένου της βασικής πράξης που πρόκειται να εφαρμοστεί ή να τροποποιηθεί.**

Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι **οι αιτιολογικές σκέψεις των προσβαλλομένων κανονισμών δικαιολογούν την εξουσία που επιφύλαξε δι' αυτό το Συμβούλιο.** Αν αναλυθούν στο ειδικό πλαίσιο τους, αποκαλύπτουν σαφώς την αιτιολογία της επιφύλαξης των εκτελεστικών εξουσιών υπέρ του Συμβουλίου και δίνουν τη δυνατότητα στο Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του.

Συγκεκριμένα **πριν από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης του Άμστερνταμ (1999)**, η πολιτική στον τομέα των **θεωρήσεων και των εξωτερικών συνόρων εξέφυγε εξ ολοκλήρου από την αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.** Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν θέλησαν να αναγνωρίσουν εξ αρχής μονοπώλιο πρωτοβουλίας υπέρ της Επιτροπής στον τομέα αυτό, αποφάσισαν ότι επί μια **πενταετή μεταβατική περίοδο** το Συμβούλιο κατ' αρχήν αποφαινεται ομοφώνως, επί προτάσεως της Επιτροπής ή κατόπιν πρωτοβουλίας κράτους μέλους και κατόπιν διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο.

Επιπλέον οι διατάξεις της ΚΠΕ και του ΚΕ σε σχέση με τις οποίες το Συμβούλιο επιφύλαξε δι' αυτό εκτελεστικές εξουσίες έχουν σαφώς οριοθετημένο περιεχόμενο και δεν εξαντλούν τον τομέα των θεωρήσεων και των συνοριακών ελέγχων.

Συνεπώς το Συμβούλιο βασίμως έκρινε ότι πρόκειται για ειδική περίπτωση και αιτιολόγησε δεόντως την απόφαση να κρατήσει προσωρινώς την εκτελεστική αρμοδιότητα ενός συνόλου διατάξεων περιοριστικώς απαριθμούμενων της ΚΠΕ και του ΚΕ.

Η εκτελεστική εξουσία που ανατίθεται στα κράτη μέλη

Η Επιτροπή υποστήριξε, δεύτερον, ότι το Συμβούλιο έχει μόνο την ευχέρεια είτε να κρατήσει εκτελεστικές εξουσίες το ίδιο είτε να τις αναθέσει στην Επιτροπή· αντιθέτως δεν μπορεί να επιτρέψει στα κράτη μέλη να τροποποιούν ή να ενημερώνουν ορισμένα τμήματα της ΚΠΕ και του ΚΕ **–ιδίως τον κατάλογο των εγγράφων που επέχουν θέση τίτλων διαμονής και τον κατάλογο των περιπτώσεων στις οποίες χωρεί διαβούλευση των κεντρικών αρχών για τις αιτήσεις θεωρήσεων.**

Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι τροποποιήσεις που τα κράτη μέλη νομιμοποιούνται να επιφέρουν σε ορισμένες διατάξεις της ΚΠΕ ή του ΚΕ –μονομερώς ή σε συνεννόηση με τα

² Βλ. άρθρο 202, τρίτη περίπτωση ΕΚ και τη «δεύτερη απόφαση επιτροπολογίας», απόφαση 1999/468/ΕΚ της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή (ΕΕ L 184, σ. 23).

άλλα κράτη μέλη ανάγονται σε έναν **μηχανισμό ανταλλαγής πληροφοριών περί πραγματικών στοιχείων που μόνο αυτά έχουν στη διάθεσή τους.**

Στο ιδιαίτερο αυτό και προσωρινό πλαίσιο (εν αναμονή εξελίξεων του κεκτημένου του Σένγκεν εντός του νομικού και θεσμικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης) το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στο Συμβούλιο ότι θέσπισε διαδικασία μεταβίβασης από τα κράτη μέλη των τροποποιήσεων που νομιμοποιούνται να επιφέρουν εκτός αν αποδειχθεί ότι είναι ικανή να βλάψει την αποτελεσματική και ορθή εφαρμογή της ΚΠΕ και του ΚΕ πράγμα που εν προκειμένω δεν απέδειξε η Επιτροπή.

Η Επιτροπή δεν απέδειξε εξάλλου την ανάγκη εφαρμογής ενιαίας διαδικασίας οσάκις η **ΚΠΕ παραπέμπει στους εθνικούς νόμους και πρακτικές.**

Βάσει των προεκτεθέντων το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της Επιτροπής.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: δανική, γερμανική, ισπανική, αγγλική, ελληνική, γαλλική, ιταλική, πολωνική, ολλανδική, πορτογαλική, φινλανδική και σουηδική

Το πλήρες κείμενο της απόφασης βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=el>

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσίευσής της απόφασης.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis

Τηλ.: (00352) 4303 2180 Fax: (00352) 4303 2674